

BF type 1

Konduktørvogner med reisegodsrom (vogner med F-avdeling) var tidligere fast innslag i alle tog. Dette var vanligvis enkle små toakslede F-vogner som i tillegg også kunne ha sitteavdeling. I blandede tog kunne det også forekomme at det ble brukt en boggivogn, BFo etter behov. Konduktørrommet var konduktørens arbeidsplass, hvorfra han gikk rundt i toget og solgte og klippet billetter, eller ekspederte gods fra toget på stasjonene. Konduktøren i godstogene hadde oversikt over hvilke vogner som skulle settes ut eller tas med fra stasjonene underveis.

BF type 1 ble bygget fra 1898 etter hovedtegning 339 som konduktørvogn med dampkjel for togoppvarming. I 1943 ble vognen ombygget til vanlig konduktørvogn med en enkel 3kl kupe for reisende. Vognen befinner seg i dag på Krøderbanen, og på Krøderbanens nettside finnes mange bilder og mer historikk.

Byggesettet er konstruert for å gjengi forbildet best mulig, samtidig som det skal være lett å bygge. Det er lagt mye arbeid i presisjon i byggesettet, og for at delene skal passe sammen er det derfor viktig at knekinger blir utført nøyaktig og at deler blir stående vinkelrett på hverandre. Mange deler settes sammen ved hjelp av tapper og slisser. Tappen vrís litt med en tang for å låse delene sammen.

For å fullføre vognen trenger du i tillegg følgende deler:

- Bor 0,3 mm, 0,4 mm, 0,5mm.
- Messing/nysølvtråd 0,3mm, 0,4mm, 0,5mm og 0,8mm.
- Gjennomsiktig plast til vindusglass.

Vognkassen

1. Ta ut vognkassen (V1) og bor opp hullene for gripestenger ved endene og dørstoppere ved reisegodsdørene med 0,4 mm bor. Vær forsiktig med takstøttene over endeplattformene under videre bearbeiding, da de ellers er lette å ødelegge.
2. Den karakteristiske bøyen nederst på vognsiden formes til nå. Til dette trenger du en en list eller linjal med ca 1 mm tykkelse, helst av stål, og som er minst like lang som vognsiden. Legg den nederste enden av vognsiden såvidt inn på listen med teakpanelet ned. Teip eventuelt platen fast til listen så den ikke sklir. Ta f.eks. et glatt metallrør som er litt lengre enn vognen, ca 25mm diameter, og rull forsiktig over nederste del av vognsiden. Dette vil gi en bue nederst på vognsiden. Kontroller buen mot endeveggen (V5 eller V6) og fortsett til du får den riktige bøyen.
3. Riss opp knekkeanvisningene på vognkassen (V1) og knekk opp sideveggene.

4. Før du går videre, bruk en sprittusj (Permanent marker) rundt vindusåpninger, hengslene i reisegodsdøren og alle steder hvor man kan få tinn søl i panelene. Sørg for å få tusjen godt ned i panelsprekkene, så sparer du deg mye rensearbeid senere. Gjør også dette nederst langs vognsiden.
1. Sett inn innvendige tverrvegger mellom konduktørkupe og reisegodsrom (V2) og mot 2-klasse kupe (V3). Monter også dørhengslene (V4).
2. Knekk opp foten på endeveggene, og knekk den nederste delen opp (knekk utvendig) slik at den kommer oppå. Lodd fast mutterne (1,4mm), men pass på at du ikke får tinn i gjengene. (bruk spissen på en bløt blyant, slik at du får litt grafitt i gjengene)

For å stive opp vognkassen nederst kan man lodde inn en 1mm messingtråd langs innsiden av vognkassen, det er en utsparing nederst på tverrveggen hvor tråden passer inn.

3. Nå skal vindusrammene monteres. De er merket med bokstav eller tall som viser hvor de skal plasseres.
4. Ta vindusrammen i en tang og knekk vannbrettet mot denne, da unngår man å deformere vindusrammen. Her er det viktig at du er nøye da de passer akkurat med åpningene i veggen. Riss svært forsiktig, eller ikke i det hele tatt, da vinduene lett kan bli for små til åpningen.

Knekk opp og prøv vinduene før du lodder de fast. Lodd vinduene rundt hele vindusrammen fra innsiden. De vil være med på å stive av vognkassen. Lodd også i overgangen mellom vognside og tak på vognkassen etter hvert som du går fram.

Det doble vinduet i reisegodsrommet (2) har en midtstolpe (2a). Knekk opp vinduet og sjekk at det passer inn i vognkassen. Midtstolpen skyves inn i slissene i vannbrettene og lodd fast. Klipp av på utsiden og fil jamt med over/underkant vannbrett og monter vinduet.

5. Dørstoppere og håndtak til godsdørene. Dørstoppere lages av 0,4 mm tråd. Dørstopperene skal stikke ca en platetykkelse på utsiden av panelet. Klipp til korte biter av tråd, og knekk de til L-form, og stikk tråden gjennom vognsiden fra innsiden. Lodd fast fra innsiden. Gjenta dette for alle dørstopperne. Bor hull i en bit av messingplaten, som brukes som mal for å klippe og file ned tråden. Dermed stikker alle like langt ut.

På den ene siden av reisegodsdøren er det en horisontal list. Denne lages av 0,5mm tråd som fortinnes før den lodd på plass. Fil den så vidt flat på toppen så det ser ut som en list og ikke en stang som ligger der.

Taket

Det (V7) er "panelt" på undersiden for å være lettere å forme. Legg merke til at taket er rundere på kantene enn på midten. Bruk sprittusj i panelene over endeplattformene, men ikke der hvor takbuene skal komme. Sjekk at taket er formet så det passer nøye ned på vognkassen.

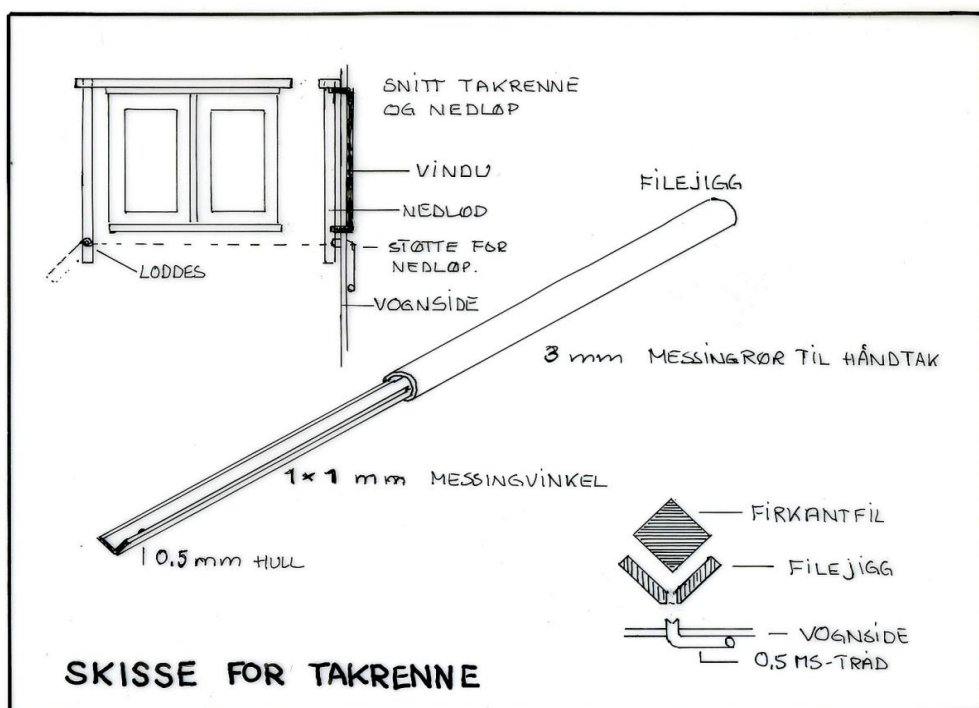
Fortinn taket og vognkassen der disse kommer i kontakt med hverandre, sett sammen og lodd taket mot vognkassen ved å fortinne taket på oversiden. Begynn på midten og jobb deg mot enden.

Monter takbuene (V8), den ytterste skal være dobbel.

Detaljer på vognkassen

Monter sluttsignalholdere (V9) og håndtak på vognkassens hjørner og nederst på reisegodsdøren.

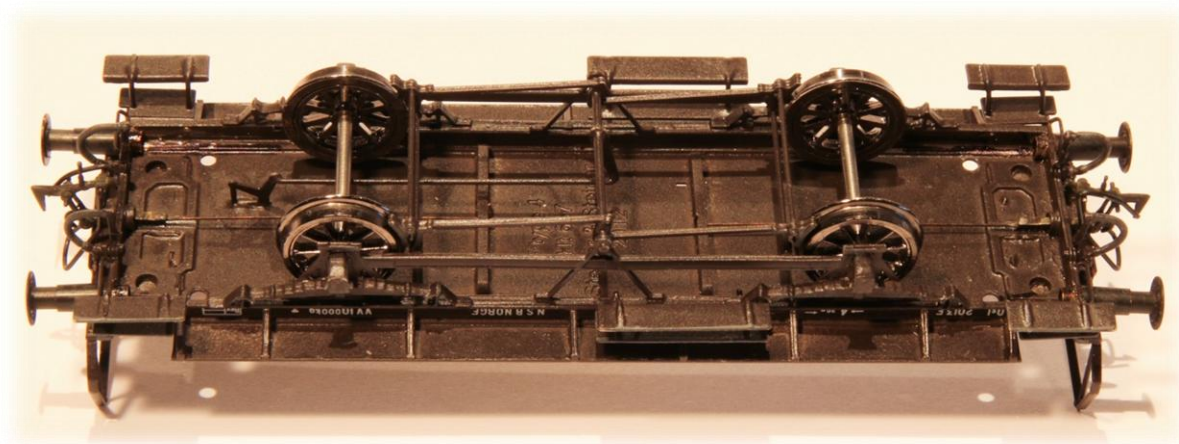
Over konduktørvinduet skal det være en takrenne. Denne lages av 0,5x1mm profil som kappes og files til rett lengde, ca 15-16mm. I ene enden bores et 0,5mm hull hvor nedløpet monteres. På vognkassen er det boranvisning for å lage et feste for nedløpet. En 0,5mm tråd loddes fra baksiden, og kappes så den stikker 0,5mm utenfor vognkassen. Et "V" spor files ved hjelp av filejiggen loddrett i enden på denne, slik at nedløpet ligger i V-sporet, dette for å få større loddeflate. Til slutt monteres håndtaket til reisegodsdøren (V10).

Understell

Knekk opp rammebjelkene (U1a) og monter disse sammen med (U1b) i bunnplaten (U2). Se etter at festehullene for geidene kommer på innsiden. Konsollene (U3) knekkes så de blir doble. Det lønner seg å lodde de sammen så de blir mer robuste før de monteres i rammen. Hvis man ønsker å benytte trådkobbel monteres (U4).

På denne vognen er hjulopphenget noe spesielt. Akselboksene er forbundet med en bjelke på hver side. I denne er bremsene opphengt.

Geidene består av to deler, (U5a) og (U5b) innerst. På (U5b) skal de to små øyene som sitter på bjelken mellom geidene knekkes rundt slik at de kommer på innsiden når geiden er satt sammen. Disse er til opphenget av bremsene som monteres senere.

Monter akselboks og fjær. Innfesting og baksiden av støpedelen slipes til med 600 slipepapir som er limt til en plan plate.

Endeplattformene (U6) monteres. Denne skal være dobbel, og her er knekkanvisningen utvendig. Hullene for rekkverket bores opp med 0,5mm bor.

Stigtrinnene (U7) monteres. På det nederste trinnet er det en liten kant som skal knekkes opp.

Monter rekkverket (R1) i konduktørenden først. Knekk opp dette og kapp til fire 15mm lange 0,5mm trådbiter som monteres i rekkverket. Øyene på overgangsgrinden (R2) bøyes 90 grader og den tres inn på den ene av de midtre trådene. Rekkverket kan nå settes forsiktig på plass på endeplattformen. Pass på at grinden vender riktig vei, og at stolpene står rett. Lodd fast rekkverket mot plattformen. Juster høyden på rekkverket så det er 10,7mm fra overkant rekkverk til plattform. Klipp og fil trådene jamt med toppen av rekkverket og undersiden av plattformen. Overgangslemmen (R5) monteres, og loddet til endeplattformen og stolpene til rekkverket.

Rekkverket ved 2-klasse avdelingen har grinder for ekstra sikkerhet for de reisene. Rekkverket (R1) knekkes til på samme måte som i konduktørenden, men kappes ved gulvet ved den ytre stolpen, se tegning.

Lodd fast rekkverket og stolpene til plattformen, men ikke oppe på rekkverket.

Grinden (R3) settes på innsiden av stolpene og loddes fast til disse og plattformen.

Rekkverket justeres så det ligger an mot grinden og loddes fast. Monter overgangslømmen (R5). Det er slisser i grinden til grindene (R4) på hver side som disse passer inn i.

Under konduktørkupeen sitter en arm (U8a) som overfører kraften fra bremseskruen inne i konduktørkupeen til bremsebommen midt under vognen.

Det følger med deler til vacumbremse, men høyst sannsynlig ble dette demontert samtidig som vognen ble ombygget og fikk kupe for reisende, slik at den aldri har hatt vacumbremse som BF.

Da gjenstår buffere, bremseslanger og eventuell koblingskrok, så skulle vognen være ferdig og klar til rensing og maling.

Weinert bremseslagner 8290

Weinert fjærene hylsebuffere 86171